

המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

מ.

עין משפט
גור מצוה

א) [מז"כ יע"ד] (ב) (ג) [מז"כ יע"ד]
ידע יע"ד], א (א) [מז"כ יע"ד]
לחזירו מווקא כל רש"ל
ד) [מז"כ יע"ד]
ה) [מז"כ יע"ד]
ו) [מז"כ יע"ד]

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ה וכן וכי
מדברי רב חסדא הוא אלא
שהגמלא:

לענין רש"י
מ"ל דוחך.
פ"טו [פני' ל]. טו
של דוחך.
אודלי"א [אודלי"א].
חומר, טו.

וכן אמר רבה נכנסו לאמלע לא גרסינן. שאין זה לשון גמלא להביא דברי האמוראים סיוע למשנה ועוד רבה תלמידה דרב חסדא הוא והיכי אמר רב חסדא שמעתא משמיה. ואי גרס ליה וכן אמר רב גרסינן שהיה רבו של רב חסדא. משום דליכא למ"ד צנצא

ובין אמר רבה גרס. רש"י גרס וכן אמר רב ופליג אמר"ד צ"ל מי שמט (צ"ד דף קגנ:) ושם ד"ה לה) נכסיו שצנצא מחמת עמלן של אחין השצת לעמלן וקאמר דאפי' שצנצא מחמת טרחא של משצתינן כי הכא דשול פרדיסא השצתו לאמלע והוה מינה שחולק

רבא על רב דהתם רבא קאמר ולא מייתי התם מילתיה דרב ונראה דגרס רבא וכן כפסר ר"ת ולא מדברי רב חסדא הוא (א) שהגמ' מציא שמעשה כיוצא בזה צא לפני רבה ופסק דהשצתו לאמלע כמו רב חסדא והציאו הגמלא משום קושית אביי דא"ל צבי לרבה מי דמי כו' ולא חשש רבה מקושייתו וכן דהשצתו לאמלע: **אמלע** מלתא. פסק של רב חסדא ומטעם לקמיה דרבי אמר: **וכי מה אכפת ליה לעבבריה** וטעמיהו דרבנן מפרש צירושלמי הני עכצרי רשיעי מינהו כד חמיין עיבור לא מסתיהו דלכלי אלא קריין לחצתייהו דלכלי עמיהו והא דלמרינן בגמלא אמרו לו הרבה אובדות מהם הרבה מתפורות מהם י"ל לדברי דרבי יוחנן קאמר אפילו לית ו"ל טעמא דמפרש צירושלמי מ"מ הרבה אובדות מהם:

והוא: **מתני'** המפקיד פירות אצל חברו הרי זה חסדא כד חמיין עיבור לא מסתיהו דלכלי אלא קריין לחצתייהו דלכלי עמיהו והא דלמרינן בגמלא אמרו לו הרבה אובדות מהם הרבה מתפורות מהם י"ל לדברי דרבי יוחנן קאמר אפילו לית ו"ל טעמא דמפרש צירושלמי מ"מ הרבה אובדות מהם:

אלא לבד בלבד. ואל"ת אס כן צפחות מכור נמי יוציא כמו לכור וי"ל דאין להם ריוח להטמן צפחה ומ"מ לפי חשבון הראוי להסתגר יוציא דאי אפשר שלא יתחסר: **ויאמרו שאינו קלוף** ג' שאין צבור. ואל"ת ואלמאי לא חשיב צמתתינן אורו שאינו קלוף עס זרע פשתן כיון דלית להו חד שיעורא וי"ל דפשוט לו דצאורו מתחסר כל כך וצרישא גבי אורו קלוף לא חשיב זרע פשתן קלוף דשמא דינס חלוק:

מדה מרובה י' בורין. ואל"ת אפי' ג' כורין או ג' מתפתחין לפי חשבון החסרונות העולה להם וי"ל דצ' כורין עולה להם הנפוח חסרון של כור אחד ולא יוציא להם חסרונות היינו כל החסרון לחסרון של כור אחד לא יוציא ולהכי נקט י' כורים לפוקי פחות:

יוחנן עשרה כורין תניא גמי הכי כמה מדה מרובה עשרה כורין תני תנא קמיה דרב נחמן בד"א שמדד לו מתוך גורנו והחזיר לו מתוך גורנו אבל מדד לו מתוך גורנו והחזיר לו מתוך ביתו אינו יוציא לו חסרונות מפני שמותירות א"ל וכי בשופטני עסקינן דיהבי בכיילא רבא ושקלי בכיילא זוטא דלמא בימות הגורן קאמרת בד"א שמדד לו בימות הגורן והחזיר לו בימות הגורן אבל מדד לו בימות הגורן והחזיר לו בימות הגורן המשמים אינו יוציא לו חסרון מפני שמותירות א"ל רב פפא לאביי א"כ לפקע כדא הוה עובדא ופקע כדא אבע"א משום איצצא: **מתני'** יוציא לו שתות ליין ר"י אומר חומש יוציא לו שלשה לוגין שמן למאה לוג ומחצה שמרים לוג ומחצה בלע אם היה שמן מווקא אינו יוציא לו שמרים אם היו קנקנים ישנים אינו יוציא לו בלע ר"י אומר אף להמוכר א שמן מווקא לחבירו כל ימות השנה הרי זה מקבל עליו לוג ומחצה שמרים למאה: **גמ'** ולא פליגי ט' מר כי אתריה ומר כי אתריה באתריה דמר חפו בקירא ולא מיין טפי באתריה דמר חפו בכופרא ומיין טפי איבעית אימא משום גרגישתא הא מייצא טפי והא לא מייצא טפי באתריה דרב יהודה רמו ארבעים ותמני כווי בדנא אזיל דנא בשיתא זווי פרים רב יהודה שיתא שיתא בזווא דל

א) א ב מיי פ"ט מהל'
נמלות ה' ד ועיין
בהשגות ובמגד משה
סגן ענין לו טושיע ח"מ
סי' רפא סעיף ג וע"ש:
ב) ג ד ה ז ח ט
מהל' אלא
ופקדון ה' ה סגן ענין
פח טושיע ח"מ סי' רכז
סעיף יא:
כ) ט מיי שם טושיע
שם סעיף יב:
ע" כ מיי שם טושיע שם
סעיף יג:
א) ל מיי פ"ט מהל'
מכיה ה' ט סגן
לאין קט טושיע ח"מ סי'
רכז סעיף כ [ודלא כר"ן]:

רבינו הנאל

מתני' המפקיד פירות אצל חברו הרי זה חסדא כד חמיין עיבור לא מסתיהו דלכלי אלא קריין לחצתייהו דלכלי עמיהו והא דלמרינן בגמלא אמרו לו הרבה אובדות מהם הרבה מתפורות מהם י"ל לדברי דרבי יוחנן קאמר אפילו לית ו"ל טעמא דמפרש צירושלמי מ"מ הרבה אובדות מהם:
אלא לבד בלבד. ואל"ת אס כן צפחות מכור נמי יוציא כמו לכור וי"ל דאין להם ריוח להטמן צפחה ומ"מ לפי חשבון הראוי להסתגר יוציא דאי אפשר שלא יתחסר: **ויאמרו שאינו קלוף** ג' שאין צבור. ואל"ת ואלמאי לא חשיב צמתתינן אורו שאינו קלוף עס זרע פשתן כיון דלית להו חד שיעורא וי"ל דפשוט לו דצאורו מתחסר כל כך וצרישא גבי אורו קלוף לא חשיב זרע פשתן קלוף דשמא דינס חלוק:
מדה מרובה י' בורין. ואל"ת אפי' ג' כורין או ג' מתפתחין לפי חשבון החסרונות העולה להם וי"ל דצ' כורין עולה להם הנפוח חסרון של כור אחד ולא יוציא להם חסרונות היינו כל החסרון לחסרון של כור אחד לא יוציא ולהכי נקט י' כורים לפוקי פחות:
יוחנן עשרה כורין תניא גמי הכי כמה מדה מרובה עשרה כורין תני תנא קמיה דרב נחמן בד"א שמדד לו מתוך גורנו והחזיר לו מתוך גורנו אבל מדד לו מתוך גורנו והחזיר לו מתוך ביתו אינו יוציא לו חסרונות מפני שמותירות א"ל וכי בשופטני עסקינן דיהבי בכיילא רבא ושקלי בכיילא זוטא דלמא בימות הגורן קאמרת בד"א שמדד לו בימות הגורן והחזיר לו בימות הגורן אבל מדד לו בימות הגורן והחזיר לו בימות הגורן המשמים אינו יוציא לו חסרון מפני שמותירות א"ל רב פפא לאביי א"כ לפקע כדא הוה עובדא ופקע כדא אבע"א משום איצצא: **מתני'** יוציא לו שתות ליין ר"י אומר חומש יוציא לו שלשה לוגין שמן למאה לוג ומחצה שמרים לוג ומחצה בלע אם היה שמן מווקא אינו יוציא לו שמרים אם היו קנקנים ישנים אינו יוציא לו בלע ר"י אומר אף להמוכר א שמן מווקא לחבירו כל ימות השנה הרי זה מקבל עליו לוג ומחצה שמרים למאה: **גמ'** ולא פליגי ט' מר כי אתריה ומר כי אתריה באתריה דמר חפו בקירא ולא מיין טפי באתריה דמר חפו בכופרא ומיין טפי איבעית אימא משום גרגישתא הא מייצא טפי והא לא מייצא טפי באתריה דרב יהודה רמו ארבעים ותמני כווי בדנא אזיל דנא בשיתא זווי פרים רב יהודה שיתא שיתא בזווא דל
א) קא' רחא מה דרבינו אל'
גרס ולא מיין טפי רב ואל'
מיין ואל' דלמלא ל' שמות ללא
משום דלכל ועי' מדושי'
הרעב"א בספרי דר"י.
ב) נראה דמסר כאל' וי"ל
אבע"א בגבישתא סי'
נגישתא וי'.
ג) כ"ל היו נמלן מ"מ טפיין
של יין תפיס וי' היין
שצמטו בשעה זוהי ולכאשר
וכי נמסר ששה טפיין חז
ל"ו טפיס בשעה זוהי והן
דמי כל התיבות נשאיר י'
כל התיבות נשאיר י'
ג) כ"ל היו נמלן מ"מ טפיין
של יין תפיס וי' היין
שצמטו בשעה זוהי ולכאשר
וכי נמסר ששה טפיין חז
ל"ו טפיס בשעה זוהי והן
דמי כל התיבות נשאיר י'
כל התיבות נשאיר י'

היה כד חמיין עיבור לא מסתיהו דלכלי אלא קריין לחצתייהו דלכלי עמיהו והא דלמרינן בגמלא אמרו לו הרבה אובדות מהם הרבה מתפורות מהם י"ל לדברי דרבי יוחנן קאמר אפילו לית ו"ל טעמא דמפרש צירושלמי מ"מ הרבה אובדות מהם:
אלא לבד בלבד. ואל"ת אס כן צפחות מכור נמי יוציא כמו לכור וי"ל דאין להם ריוח להטמן צפחה ומ"מ לפי חשבון הראוי להסתגר יוציא דאי אפשר שלא יתחסר: **ויאמרו שאינו קלוף** ג' שאין צבור. ואל"ת ואלמאי לא חשיב צמתתינן אורו שאינו קלוף עס זרע פשתן כיון דלית להו חד שיעורא וי"ל דפשוט לו דצאורו מתחסר כל כך וצרישא גבי אורו קלוף לא חשיב זרע פשתן קלוף דשמא דינס חלוק:
מדה מרובה י' בורין. ואל"ת אפי' ג' כורין או ג' מתפתחין לפי חשבון החסרונות העולה להם וי"ל דצ' כורין עולה להם הנפוח חסרון של כור אחד ולא יוציא להם חסרונות היינו כל החסרון לחסרון של כור אחד לא יוציא ולהכי נקט י' כורים לפוקי פחות:
יוחנן עשרה כורין תניא גמי הכי כמה מדה מרובה עשרה כורין תני תנא קמיה דרב נחמן בד"א שמדד לו מתוך גורנו והחזיר לו מתוך גורנו אבל מדד לו מתוך גורנו והחזיר לו מתוך ביתו אינו יוציא לו חסרונות מפני שמותירות א"ל וכי בשופטני עסקינן דיהבי בכיילא רבא ושקלי בכיילא זוטא דלמא בימות הגורן קאמרת בד"א שמדד לו בימות הגורן והחזיר לו בימות הגורן אבל מדד לו בימות הגורן והחזיר לו בימות הגורן המשמים אינו יוציא לו חסרון מפני שמותירות א"ל רב פפא לאביי א"כ לפקע כדא הוה עובדא ופקע כדא אבע"א משום איצצא: **מתני'** יוציא לו שתות ליין ר"י אומר חומש יוציא לו שלשה לוגין שמן למאה לוג ומחצה שמרים לוג ומחצה בלע אם היה שמן מווקא אינו יוציא לו שמרים אם היו קנקנים ישנים אינו יוציא לו בלע ר"י אומר אף להמוכר א שמן מווקא לחבירו כל ימות השנה הרי זה מקבל עליו לוג ומחצה שמרים למאה: **גמ'** ולא פליגי ט' מר כי אתריה ומר כי אתריה באתריה דמר חפו בקירא ולא מיין טפי באתריה דמר חפו בכופרא ומיין טפי איבעית אימא משום גרגישתא הא מייצא טפי והא לא מייצא טפי באתריה דרב יהודה רמו ארבעים ותמני כווי בדנא אזיל דנא בשיתא זווי פרים רב יהודה שיתא שיתא בזווא דל

וכן אמר רבה נכנסו לאמלע לא גרסינן. שאין זה לשון גמלא להביא דברי האמוראים סיוע למשנה ועוד רבה תלמידה דרב חסדא הוא והיכי אמר רב חסדא שמעתא משמיה. ואי גרס ליה וכן אמר רב גרסינן שהיה רבו של רב חסדא. משום דליכא למ"ד צנצא
בתרא (דף קגנ:) לא שנו אלא שצנצא נכסים מחמת נכסיו אצל שצנצא מחמת עמלן של אחים השצתו לעמלן אמרה רב חסדא להא דרב הכא למימר דלית לן היא שמעתא אלא אפילו השצתו מחמת טרחא של משצתינן כי הכא דשול פרדס השצתו לאמלע: ידעו. אלו שיעלו חלקם: מי ידע. שיש לו אחים: גדולה מווי. קרוב היורד לנכסי שבוי שאל יצאו הכללים יעלו שלהם: אמרו שמין להם כאלהם הכל האחד יודיה לא יבנין ליה. כתמיה. זה שעשה והשצתו לדעת עמלו לא יבנין ליה כאלהם צחלק השני: צרשם צ"ד נחסי. דמורינן קרוב לנכסי שבוי: הכל לא צרשם נחסי. כשיכר זה לתוכו לא נמלך צ"ד: ועוד. אם צא לימלך לא היו מוריניו אותו דאלא אחיו קטן הוא ואין מורינן קרוב לנכסי קטן: **מתני'** הרי זה יוציא לו חסרונות. כשיחזרם לו יפחות כמה הם רגילים לחסור. וצגמ' מוקי לה בשעירבן עם פירותיו: אורי. מ"ל: (ה) דוחך. פט"ל דומה לאורו: הכל לפי המדה. וכן לכל כור וכור: הכל לפי הזמן. שהיתין צידו לכל שנה ושנה יניח לו ק': ר' יוחנן צן נורי אמר. אהכל לפי המדה פליג: אם היטה מדה מרובה. שהפקיד אצלו הרבה ובגמלא מפרש י' כורים לא יוציא לו חסרונות מפני שהם מומיות צבימות הגורן כשמפקיד החיטין יצבינות וצבימות הגשמים כשמחזיר נופחות וצאכילת עכברים אין קושיא כל כך לכל כור וכור דכולי האי לא אכלי עכברים מי' כורין הלכך נפחתו משלמת חסרון המגיע לשני כורים או שלשה שהעכברים אכולין: **גמ'** זרע פשתן בגבעולין. חסר כל כך לפי שהגבעולין מתיצבין ונופלים והרוח מנשבתם אצל זרע פשתן נקי אינו חסר כ"כ: לכל כור וכור. פירוש דמתניתין הוא: ליתוי ידיה כמה הוו כו'. ויראה כמה חסרו ויטול על של חצרו כפי חשבון: מדת הגורן היטה ימירה על של חצמ: בשופטני. שוטים: צביילא. צמדה: צימות הגורן. סמוך ליוצאן שנתצבו צמדה: והחזיר לו צימות הגשמים. חזרו ונתפחו מלחומית הגשם והקור: א"כ שזרכו לתפוח: לפקע דהא. כשממלאין כל חסרין או שעורין צימות הגורן וגפי' את הכל יפקע צימות הגשמים מחמת תפיחת התצובה: איילא. דחק. מתוך שהם צמקין כד נדחקין יחד ואין תפוחין: **מתני'** ינין. אם הפקיד אצלו יין ועירבו עם יינו הקנקנים צולעין שית: אף המוכר כו'. כשם שאמרו צמפקיד כן אמרו צמוכר שהמוכר שמן לחבירו ונותן לו מתוך חביתיו כשהוא מתפקד תמיד והוא מווקא הרי הלווקה מקבל עליו לפחות לו לוג ומחצה מה שצמטו עמו: נופרא. זפת: נכסיו. קרקע שעושין ממנה החביות. ארז"ל צנע"ו: הא. צארתה דר"י מייך טפי מהיילא דלמא דתנא קמא: צארתה דרב יהודה. מילתא צאפי נפשיה היא ולא אמתתינן קאי: רמו ארבעין ותמניא כווי דנלא. מדה קטנה היטה צמקומו שצרישם וממלאין את החצמ: אויל דנא צאינא. צשה חזים היטה נמכת ביחד צימות הצזיר: פרים ליה רב יהודה שיתא שיתא בזווא. נעשה רב יהודה חטוני והיה מוכרן שש כחיו צווא: